

PRITARTA
Varėnos r. Senosios Varėnos „Nykštuko“
Tarybos 2018 m. gruodžio mėn. 11 d.
Posėdžio protokolas Nr. 2

PATVIRTINTA
Varėnos r. Senosios Varėnos „Nykštuko“
vaikų lopšelio-darželio

Direktoriaus
2019 m. kovo 1d. įsakymu Nr. V-1-4

VARĖNOS R. SENOSIOS VARĖNOS „NYKŠTUKO“ VAIKŲ LOPŠELIS-DARŽELIS

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA „MAŽAIS ŽINGSNELIAIS Į SVEIKATOS ŠALĮ“ 2019-2023 M.M.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Sveikatos stiprinimas ikimokyklinėse įstaigose tampa vis svarbesniu ugdymo proceso elementu ir yra glaudžiai susijęs su sveikos gyvensenos įgūdžių formavimu. Lopšeliai - darželiai yra pirmoji sveikos gyvensenos ugdymo sistemos pakopa, formuojanti pirmines nuostatas ir įgūdžius, kurie lemia tolesnes sveikatos saugojimo kompetencijos plėtojimo galimybes įstaigoje.

Lopšelis-darželis įsteigtas ir savo veiklą pradėjo 1951 m. birželio 1 d. Varėnos rajono priklausomybė savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti viešojo juridinio asmens statusą. 1981 metais suteiktas „Nykštuko“ vardas.

Senosios Varėnos vaikų lopšelyje – darželyje „Nykštukas“ vidutiniškai ugdomi 70-80 ugdytinių. Lopšelių-darželių lanko vaikai nuo 1 metų iki 6 metų. Veikia penkios ugdymo grupės, su atskirais miegamaisiais. Puoselėjame lopšelio-darželio kiemo aplinką, kuri yra pritaikyta aktyviai, judriai sportinei veiklai. Visais metų laikais rengiame šventes, sportines pramogas, iškyklas, ekskursijas, daug dėmesio skiriame vaikų fiziniam aktyvumui. Į šiuos renginius stengiamės įtraukti visą bendruomenę.

Esame aktyvūs rajono sveikatinimo projektų dalyviai. Tapome šių projektų nugalėtojai: „Sveikatos šalyje“, „Kas dažnai sportuoja - niekad negaluoja“, „Tu gali pasakyti ne“, „Aš gamtos

vaikas“, „Aš galiu būti sveikas“, „Sveikas kai žinau“, „Judu, krutu, sveikas esu“. Kasmet dalyvaujame Respublikiniuose „Sveikatos Želmenėliai“ organizuojamuose renginiuose.

Rūpintis vaikų sveikata, užkirsti kelią neigiamiems faktoriams vien pedagogų darbo neužtenka. Į šį procesą įtraukiame visą įstaigos bendruomenę, suteikiant jiems kuo daugiau žinių ir praktinių įgūdžių apie sveikatos palaikymą ir stiprinimą, aplinkos įtaką žmogaus sveikatai.

Lopšelyje – darželyje „Nykštukas“ vaikas – svarbiausias asmuo. Jam sudarytos sąlygos augti, tobulėti, išreikšti save. Vaikas priimamas kaip asmenybė, garantuojamos teisės ir galimybės augti sveiku, jaustis saugiu, būti mylimu. Lopšelio-darželio „Nykštuko“ pedagogai siekia ugdymo kokybės, bendradarbiavimo bei pagalbos šeimai. Tenkiname vaiko poreikius visose raidos srityse, stengiamės, kad vaikas būtų fiziškai aktyvus, augtų saugioje aplinkoje ir nebūtų kenkiama jo fizinei, dvasinei, psichinei sveikatai.

Vaikai maitinami kokybišku maistu, kuris ruošiamas darželio virtuvėje, produktus tiekia tik patikimi tiekėjai. Vaikai maitinami pagal perspektyvinį 15-kos dienų valgiaraštį, atsižvelgiama į sezoniškumą.

Jau 9 metus dalyvaujame Europos sąjungos remiamoje programoje „Pienas vaikams“ ir 8 metus - „Vaisiai jums“.

Vyksta muzikinis ugdymas bei teikiama logopedo pagalba. Kūno kultūros, visuomenės sveikatos biuro specialistai teikia pagalbą ir konsultacijas sveikatos stiprinimo ir saugojimo klausimais.

Visos vykdytos priemonės yra viešinamos darželio internetinėje svetainėje www.nykstukas.zaibas.lt. Darželio patalpose yra rengiami standai su įsimintiniausių renginių akimirkų nuotraukomis bei informacija apie artėjančius renginius.

Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras atliko 2018-2019 m. m. lopšelio darželio „Nykštukas“ vaikų sveikatos būklės analizę. Vadovaujantis pateiktais duomenimis, jokių sveikatos sutrikimų neturėjo 80 proc. vaikų. Analizuojant ikimokyklinio ugdymo įstaigą lankančių vaikų sveikatos sutrikimus nustatyta, kad dažniausiai sutrikimai yra: skeleto – raumenų ir nervų sistemų.

Atsižvelgiant į įstaigos lankančių vaikų sveikatos rodiklius bei didėjančius socialinės rizikos veiksnius siekiama vykdyti kompleksinę sveikatos stiprinimo veiklą, formuojant vaiko sveikos gyvensenos įgūdžius.

Programa sudaryta atsižvelgiant į įstaigos 2017-2019 m.m. strateginį planą, Bendrąją priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programą. Sveikatos stiprinimo programos „Mažais žingsneliais į sveikatos šalį“ 2014-2018 m.m. veiklos analizę, vidaus audito rezultatus, įstaigos dalyvavimą sveikatos ugdymo ir stiprinimo programose bei projektuose, bendruomenės poreikius.

Lopšelyje- darželyje sveikatos stiprinimo programoje 2019-2023 m.m. pateikta situacijos analizė, SSGG analizė, numatytas sveikatos stiprinimo tikslas, uždaviniai, ištekliai, priemonės uždaviniams vykdyti, laukiami rezultatai, programos vertinimas 2019-2023 metams.

Programa parengta siekiant stiprinti mokinių ir kitų bendruomenės narių fizinę, protinę, dvasinę sveikatą, gilinti sveikatos žinias bei formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis mokytojų, medikų, šeimos bei visuomenės pastangomis, kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

2014 m. įgyvendinome sveikatingumo projektą „Judėk ir būsi sveikas“; organizavome šeimų sporto šventę „Aš tėtis ir mama – sportiška šeima“; parengėme pranešimą rajono pedagogams, Senosios Varėnos bendruomenei ir tėvams „Pedagogų ir šeimos bendradarbiavimas – vaikų ugdymo sėkmė“. Mūsų pedagogai dalyvavo Alytaus apskrities ikimokyklinio ugdymo įstaigų, esančių sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle konferencijoje „Sveikatos saugojimo ir stiprinimo procesų įgyvendinimas“. Konferencija buvo naudinga, kadangi darželių įstaigos pristatė savo sveikatinimo veiklas, buvo galima pasisemti idėjų ir brandinti naujus sumanymus.

Mūsų darželis vykdo bendrus renginius su Varėnos rajono savivaldybės visuomeninės sveikatos biuru.

Propaguodami sveiką gyvenseną kiekvieną dieną darželyje pradedame mankšta. Taip ugdome sveiką, stiprią, sugebančią judėti asmenybę. Nuolat organizuojame sportines pramogas. Organizuojame bendrus projektus kartu su A. Ryliščio mokyklos vaikais.

Mūsų darželį supa nuostabi aplinka. Esame įsikūrę prie Merkio ir Varėnės upių santakos. Vaikų atviros veiklos vyksta gamtoje, vaikai turi galimybę susipažinti su savo krašto unikalia gamta ir kultūros paveldu. Vykdomos gamtos švarinimo ir rūšiavimo akcijos. Vaikai nuo mažens mokomi ekologinės abėcėlės. Vykdomos akcijos „Dovanos miško žvėreliams“. Pavasarį darželio teritorijoje keliami inkilai, o žiemą daromos lesyklėlės ir lesinami paukšteliai.

2015 m. Darželis atitinka Bendruosius sveikatos saugos reikalavimus, kurie patvirtinti LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22d. įsakymu Nr. V-313 (Žin., 2010, Nr.50-2454).

Mūsų įstaiga šiais metais prisijungė prie Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto ir Lietuvos Olimpino akademijos inicijuojamų renginių. Vyko bendras renginys „Judu aš, judi tu - judame visi kartu“ su „Pasakos“ l.-d. ir A. Ryliščio pagrindine mokykla. Vykdėme respublikinę akciją „Darželinukai už krepšininukų pergales.“

Įgyvendinome projektus, organizavome šeimų sporto šventę „Sporto šventė visai šeimai“, parengėme pranešimą rajono pedagogams, Senosios Varėnos bendruomenei ir tėvams

„Sveika gyvensena - nuo mažens“. Vyksta glaudus bendravimas ir bendradarbiavimas tarp vaiko, šeimos ir pedagogo.

Mūsų darželis pateko į Respublikinį projektą „Mažais žingsneliais didžiojo futbolo link“, kurio metu vaikai įgijo žinių, mokėjimų ir įgūdžių, kaip žaisti Mažąjį futboliuką. Šio projekto dėka mes pakliuvome į tęstinį projektą „Futboliukas“, kurio pagalba įsigijome priemonių ir inventorius.

Įkūrėme dailės studiją, kurioje vaikai susipažįsta su molio savybėmis ir mokosi lipdyti.

2016 m. Dalyvavome tęstiniuose Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto ir Lietuvos Olimpinės akademijos inicijuojamuose renginiuose. Sėkmingai dalyvavome Lietuvos futbolo federacijos ilgalaikės masinio futbolo užimtumo programos „Sugrąžinkime vaikus į stadionus“ projekte „Futboliukas“, kuriame įsigijome priemonių ir inventorius.

Vyko sportiniai, sveikatą stiprinantys renginiai: „Žaisk futbolą ir būsi sveikas“, „Šeimos krepšinio turnyras“, „Šeimos varžybos“. Šie renginiai apjungė visą mūsų bendruomenę. Vaikai buvo skatinami žaisti futbolą, krepšinį, suprasti žaidimo taisykles, saugiai.

Rengėme popietę „Basom kojom linksmuoju takeliu“. Vaikai ėjo akmenukais, kankorėžiais, medžių žievelėmis, laviravo ant apvalių medinių kelmelių. Visų renginių metu šeimoms už dalyvavimą buvo įteiktos padėkos.

Edukacinėje sveikatos programoje „Pažinkime vaistinguosius augalus“ papildėme vaikų žinias apie vaistinguosius augalus, šios žinios praplėtė pažinimo, sveikatos saugojimo kompetencijas (pagaminome lenteles su vaistažolių pavadinimais).

Į respublikinį sveikatingumo renginį „Futboliukas“ įsijungė visi bendruomenės nariai. Jie buvo mokomi įvairių futbolo subtilybių, žaidimų, estafečių. Vaikai ne tik žaidė, bet ir jo tema kūrė skanduotes, savo darbais puošė aplinką.

Prisidėjome prie Europoje vykusio sporto judėjimo renginio „Pavykime vėją“. Renginyje patyrėme pergalės ir pralaimėjimo jausmą, patenkinome vaikų poreikį judėti. Renginių metu kiekviena komanda buvo apdovanota padėkos raštais.

Organizavome pramogą „Žiemos linksmybės“. Vaikai čiuožinėjo nuo kalniuko rogėmis, rungtyniavo tarpusavyje, kas toliau nučiuoš. Išbandėme su vaikais jėgas traukdami roges per kliūtis, vyko įvairūs sportiniai žaidimai.

Vyko akcija „Saugau save ir kitus“, kurios metu vaikai buvo supažindinami su pirmosios pagalbos vaistinėle, medicininių instrumentų rinkiniu, kurie yra būtini keliaujant, sportuojant, susižeidus, pagriuvus, įkandus vabzdžiams.

Ypač šiais metais glaudžiai užsimezgė bendradarbiavimas su Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla, Senosios Varėnos Andriaus Ryliškio vidurine mokykla, „Pasakos“ ir

„Žilvičio“ darželiais, Balio Gražulio biblioteka, M. K.Čiurlionio Senosios Varėnos skyriaus draugija, Varėnos švietimo centru, Vaiko teisių apsaugos institucijomis, seniūnija.

Siekiant išsiaiškinti ar vaiko ugdymas darželyje atitinka šeimos poreikius ir lūkesčius, įstaigoje buvo atliktas auditas. Išanalizavus ir apibendrinus gautus duomenis, nutarta visomis priemonėmis siekti dar glaudesnio bendradarbiavimo su tėvais.

Nurodytos rekomendacijos vidaus kontrolei stiprinti bus įgyvendintos pagal „Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą“.

2017 m. Visi lopšelio-darželio pedagogai turi kompiuterinio raštingumo įgūdžių. Daugėja mokymo ir mokymosi šaltinių, gerėja prieigos prie interneto rodiklis. Gerėja aprūpinimas informacinėmis technologijomis ir gebėjimai jomis naudotis. Įstaigoje dirbama su Mokinių ir Pedagogų registrais. Kompiuterizuotos 5 darbo vietos, veikia internetas Wi-Fi.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, įstaigoje buvo teikiama kvalifikuota logopedo pagalba. 2017 metais logopedines pratybas lankė 29 vaikai. Kalbėjimo sutrikimai pašalinti 16 vaikų, 13 – sutrikimas pašalintas iš dalies.

Vaikų adaptacijos sunkumams įveikti stengėmės užmegzti ryšį su tėvais, organizavome diskusijas, bendras veiklas, susirinkimus.

2018 m. Lopšelio darželio bendruomenė dalyvavo seminare „Kaip prisijaukinti lauką“ dėka – kitaip organizuojama, taikoma netradicinė ugdymo veikla lauke. Įstaigoje pritaikius kvalifikacijos tobulinimosi programą „Zipio draugai“ – pedagogai ir ugdytiniai tobulino profesines bei ugdytinių motyvavimo kompetencijas, kurios padeda ugdyti vaikų sunkumų įveikimo įgūdžius, gali būti įgyvendinamos įvairioje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje, padeda mūsų įstaigoje mažinti socialinę atskirtį tarp tautinės atskirties vaikų (romų). Lopšelio – darželio bendruomenė nuolat domisi sveiko gyvenimo būdu ir pritaiko įgytas žinias savo kasdieniniame darbe. Daug veiklų vyko netradicinėse aplinkose. Tapome respublikinės asociacijos „Sveikatos Želmenėliai“ nariais. Dalyvavome Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto respublikiniuose renginiuose „Lietuvos mažųjų žaidynės“. Rajoniniame etape užėmėme II-ąją vietą. Organizavome ir vedėme respublikinę sveikatingumo akciją „Aš bėgu“, kurioje dalyvavo visa įstaigos bendruomenė, tėvai, seneliai. Kasmet vyko šeimų šventė „Judu aš, judi tu – judame visi kartu“.

Lopšelis-darželis puoselėja etnografinį paveldą: įrengta Seklytėlė, organizavome popietės, vakaronės, kuriuose ugdytiniai supažindinami su senuolių papročiais ir tradicijomis ir namų apyvokos daiktais.

Užtikrintas vaikų lopšelio – darželio kiemo aplinkos saugumas vaikams. Remiantis „Sertifikacijos kontrolės“ įstaigos išvadamis atliktas patikrinimas, išduotas vaikų žaidimų aikštelių / patalpų kontrolės sertifikatas. Likviduotos pavojingos metalinės konstrukcijos vaikų lopšelio – darželio kieme, pagerinta kiemo būklė, įsigyta 3 smėlio dėžės, pakeistas smėlis, atremontuotas

vienos pavėsinės stogas, užpiltos prie čiuožyklių išmuštos duobės birių smėliu. Sukurta šilta ugdymo aplinką kieme, įrengtas „Knygų namelis“ ir „Skaitymo suolelis“.

Vykdomė bendrą projektą kaip partneriai su Varėnos „Žilvičio“ vaikų lopšelio – darželio „Šeštadieninė socialinių įgūdžių grupė ikimokyklinėje įstaigoje specialiųjų poreikių ir socialinės atskirties šeimų vaikams“, gauta Europos socialinio fondo agentūros parama.

Kasmet vyksta tėvų švietimas apie vaikų higienos įpročius, saugų elgesį, bei jų sveiką mitybą. Darželio auklėtojos glaudžiai bendradarbiaudamos su tėveliais formavo teigiamus vaikų higienos įpročius ne tik namuose, bet ir darželyje, vedė vaikams ir tėvams sveikatos valandėles – viktorinas, praktinius užsiėmimus apie sveiką gyvenimą.

Siekiant stiprinti šeimos narių bendravimą, dėmėtis sveikos gyvenimo būdu ir ugdyti teisingus gyvenimo įpročius darželyje surengta kasmetinė šeimų sveikatingumo šventė.

Vykdamas saugaus elgesio švietimą darželyje vyksta kasmetinis renginys „Rieda dviratukas, vėjas, paspirtukas...“, jo metu gausiai susirenka vaikučiai su tėveliais ir šeimos nariais. Jie drauge mankštinosi, diskutuoja apie saugų elgesį gatvėse, minė mįsles, dalyvavo įvairiose sportinėse rungtyse.

Kasmet skiriamas didelis dėmesys vaikų bei jų šeimos narių fiziniam aktyvumui skatinti. Dalyvauja sporto šventėse, rajono sveikatingumo renginiuose.

Per tėvų susirinkimą aptartos, kaip siekiame įgyvendinti vaikų ugdomosios veiklos, tikslus pagal 5-ias kompetencijas, iš jų didžiausias dėmesys skiriamas socialinių įgūdžių ir sveikatos kompetencijoms. 2018 m. aptartas naujas maitinimo valgiaraštis.

Parengtos rekomendacijos tėvams, kad daugiau ir dažniau reikia valgyti vaisius ir daržoves. Patalpinti patarimai tėvams, ką dėti į priešpiečių dėžutę. Parengtos informaciniai standai: „Kodėl turime tausoti vandenį“, „Švarios rankos ir vanduo“, „Akys tai mūsų langas į pasaulį“.

Užtikrinta pagalba specialiųjų poreikių vaikams (įsteigta mokytojo padėjėjo pareigybė nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. įsteigta nauja 5-oji grupė.

Atlikus sveikatos stiprinimo programos „**MAŽAIS ŽINGSNELIAIS Į SVEIKATOS ŠALĮ**“ 2014-2018 m. m. veiklos vertinimą gauti šie rezultatai:

Veiklos vertinimo sritis, tikslas	Sveikatą stiprinančios mokyklos kriterijai	Vertinimas lygiu
1.Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas. Siekiama užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos planavimą ir įgyvendinimą.	1.1. Mokykloje sveikatos stiprinimo veiklą organizuoja sveikatingumo darbo grupė.	3,3
	1.2. Mokyklos bendruomenės narių, pripažįstančių sveikatos stiprinimo veiklos veiksmingumą, apimtys.	3,2
	1.3. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos strateginį planą.	3,75

	1.4. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos metinį veiklos planą.	3,5
	1.5. Sveikatos priežiūros specialisto, veikla yra įtraukta į sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje.	3,6
	1.6. Bendruomenės narių, nurodančių, kad sveikatos priežiūra mokykloje tenkina jų poreikius, apimtys.	3,2
	1.7. Mokykloje sukurta ir įgyvendinama sveikatos stiprinimo vertinimo sistema.	3,1
	1.8. Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatai panaudojami sveikatos stiprinimo veiklai planuoti ir kokybei gerinti.	3,0
2. Psichosocialinė aplinka. Siekiama plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę, pagrindine vertybe laikant gerus mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius.	2.1. Bendruomenės narių, teigiančių, kad yra patenkinti šia mokykla, apimtys.	3,2
	2.2. Bendruomenės narių, teigiančių kad mokykloje užtikrinamas psichosocialinis saugumas, apimtys.	3,1
	2.3. Bendruomenės narių nurodančių, kad mokykloje vyrauja draugiška atmosfera, apimtys.	3,4
	2.4. Bendruomenės narių, teigiančių, kad prireikus jie sulaukia aplinkinių pagalbos, apimtys.	3,2
	2.5. Numatytos agresyvaus elgesio mokykloje mažinimo priemonės.	3,1
	2.6. Bendruomenės narių, dalyvaujančių plėtojant sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje, apimtys.	2,9
	2.7. Bendruomenės narių, teigiančių, kad jie skatinami išreikšti savo nuomonę jiems rūpimais sveikatos stiprinimo klausimais, apimtys.	2,9
3. Fizinė aplinka. Siekiama kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką.	3.1. Taikomos priemonės užtikrinančios mokyklos teritorijos, patalpų priežiūrą.	3,3
	3.2. Siūlomos priemonės skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą.	3,6
	3.3. Taikomos priemonės sveikos mitybos organizavimui ir geriamojo vandens prieinamumui užtikrinti.	3,8
4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai. Siekiama sutelkti išteklius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui.	4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.	3,0
	4.2. Bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	3,4
	4.3. Metodinės medžiagos ir kitų sveikatos ugdymui reikalingų priemonių numatymas ir aprūpinimas.	2,9
	4.4. Mokyklos partnerių įtraukimas.	2,9
5. Sveikatos ugdymas. Siekiama užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę.	5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į dalykų ar kitų sveikatos ugdymo sričių teminius planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas.	3,6
	5.2. Sveikatos ugdymas apima visus vaikus pagal	3,8

	amžių.	
	5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis: fizinis aktyvumas ir kūno kultūra, sveika mityba, tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevencija, lytiškumo ugdymas, užkrečiamųjų ligų prevencija, vartojimo kultūros ugdymas.	3,7
6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas. Siekiama skleisti sveikatą stiprinančios mokyklos patirtį vietos bendruomenei.	6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje.	3,2
	6.2. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už mokyklos ribų.	3,2

SSGG ANALIZĖS SUVESTINĖ

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
<p>1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas.</p> <p>1.1. Įstaigoje sudaryta sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė.</p> <p>1.2. Planuojamas sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas.</p>	<p>Grupės nariai dirba komandoje, pasiskirstę konkrečias veiklos sritis.</p> <p>Nuolat vyksta sklaidi informacija sklaida per atsakingus asmenis: darželis – darželiui.</p> <p>Plačiai naudojamos komunikacijos priemonės: stendai, stendiniai pristatymai, internetinė svetainė.</p> <p>Ugdytiniai, pedagogai ir dalis tėvų bendruomenės aktyviai dalyvauja sveikatingumo veikloje.</p> <p>Kaupiama ir sisteminama informacija apie ugdytinių sveikatą, atliekamos sveikatos pažymų analizės.</p> <p>Veiklos vertinimo išvados naudojamos planavimui.</p>	<p>Nepakankamas bendradarbiavimas su pagalba ir paramą šeimai organizuojančiomis darbo grupėmis.</p> <p>Žemas darbuotojų (ypač pagalbinio personalo) dalyvavimas, aptariant sveikatos stiprinimo rezultatus, planuojant veiklą.</p> <p>Nepakankamas tėvų dėmesys vaikų sveikos gyvensenos įpročių ir gyvenimo įgūdžių formavimui.</p>
<p>2. Psichosocialinė aplinka.</p> <p>2.1. Priemonės, numatančios įstaigos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykius.</p> <p>2.2. Sudarytos galimybės dalyvauti programos vykdyme visiems bendruomenės nariams.</p> <p>2.3. Numatytos emocinės, fizinės ir vandalizmo mažinimo priemonės.</p>	<p>Įstaigos bendruomenė pripažįsta sveikatos stiprinimą kaip prioritetą ir yra pasirengusi vykdyti sveikatos stiprinimo programą.</p> <p>Remiantis 2014-2018 m. m. apklausos duomenimis, dauguma tėvų patenkinti lopšelio – darželio aplinka, ugdymo turiniu, santykiais su personalu.</p> <p>Administracija ir personalas didelį dėmesį skiria konstruktyviam</p>	<p>Pasyvus tėvų dalyvavimas sveikatos ugdymo procese.</p> <p>Neturime psichologo, socialinio pedagogo ir spec. pedagogo.</p> <p>Trūksta iniciatyvos kai kuriems darbuotojams.</p> <p>Pastebima tėvystės įgūdžių stoka.</p>

	<p>bendravimui su tėvais, stengiasi operatyviai reaguoti į jų poreikius ir pastabas, kurti palankią psichosocialinę aplinką.</p> <p>Sudarytos galimybės visiems bendruomenės nariams, tėvams susipažinti su naujomis idėjomis, prioritetais sveikatos ugdymo procese, teikti pasiūlymus, ieškoti naujovių aktyviai dalyvauti sveikatą stiprinančioje veikloje.</p> <p>Darželyje netoleruojamas joks grubus elgesys, patyčios. Numatytos prevencijos priemonės, įgyvendinama programa „Žipio draugai“.</p> <p>Grupėse įrengti poilsio kampeliai. Vaikams sudarytos sąlygos paklausti atsipalaiduojančios muzikos.</p>	
<p>3. Fizinė aplinka.</p> <p>3.1. Įstaigos teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei sveikos aplinkos kūrimas.</p> <p>3.2. Priemonės skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą.</p> <p>3.3. Priemonės sveikos mitybos organizavimui ir geriamojo vandens prieinamumui užtikrinti</p>	<p>Teritorija tinkamai prižiūrima, įrenginiai saugūs, mediniai, smėlio dėžės apdengtos.</p> <p>Visos kitos patalpos atitinka higienos normas. Gera materialinė bazė. Visa bendruomenė noriai įsijungia į fizinio aktyvumo skatinimo renginius, šventes, popietes, išvykas. Lopšelyje – darželyje gaminamas šviežias ir šiltas maistas. Valgiaraštis parengtas ir suderintas su Valstybinė maisto veterinarijos tarnyba, sudarytos sąlygos atsigerti kokybiško geriamo vandens.</p> <p>Dalyvaujame ES programoje „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“ ir ES programoje „Pienas vaikams“</p>	<p>Tėvų entuziazmo stoka, organizuojant renginius.</p> <p>Trūksta judėjimą skatinančių įrenginių lauke.</p> <p>Darželio teritorijoje trūksta futbolo aikštelės.</p> <p>Netinkama mityba, sveikos mitybos taisyklių nesilaikymas, maitinantis namuose.</p>
<p>4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai.</p> <p>4.1. Auklėtojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.</p> <p>4.2. Bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.</p>	<p>Įstaigos administracija, specialistai ir pedagogai dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalyvauja projektuose, mokymuose, asociacijų veiklose: Respublikinė ikimokyklinių įstaigų darbuotojų asociacija „Sveikatos želmenėliai“, sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikla, SMLPC veikla,</p>	<p>Ne visi darbuotojai naudojami galimybe tobulinti savo kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais.</p> <p>Nepakankamas tėvų vaidmuo skatinant vaikus sveikai gyventi.</p> <p>Trūksta vaizdinių priemonių.</p>

<p>4.3. Metodinė medžiaga ir priemonės reikalingos sveikatos ugdymui.</p> <p>4.4. Lopšelio -darželio partnerių įtraukimas.</p>	<p>LMNŠC veikla, Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veikla ir t.t.</p> <p>Darbuotojai įsijungia noriai ir su savo pasiūlymais.</p> <p>Įstaiga pakankamai aprūpinta sveikatos ugdymui skirta metodine medžiaga.</p> <p>Bendraujame ir su kitomis švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, ir kt.</p>	<p>Nepakanka lėšų įsigyti visoms reikalingoms šiuolaikiškoms priemonėms.</p> <p>Nepakankama gerosios patirties, naujausios informacijos sklaida.</p>
<p>5. Sveikatos ugdymas.</p> <p>5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į strateginį ir metinius veiklos planus ir apima įvairias sveikatos temas.</p> <p>5.2. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos temas.</p>	<p>Pedagogai sveikatos ugdymo temas įtraukia į grupių ugdomosios veiklos planus. Į ugdymo procesą integruojamos sveikatos ugdymo, fizinio aktyvumo ir kūno kultūros, sveikos mitybos temos, alkoholio, tabako ir kitų veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų streso, prievartos, patyčių pirminė prevencija, sveikos ir saugios aplinkos temos. Su vaikų sveikatos ugdymo turiniu supažindinami tėvai, organizuojamų susirinkimų, pokalbių sveikatos stiprinimo temomis metu.</p> <p>Darželis rengia sveikatos projektus, mini Pasaulinės sveikatos dienas ir kasmet organizuoja sporto šventės.</p>	<p>Epizodinis tėvų domėjimasis sveikatos ugdymo klausimais.</p> <p>Įstaiga nedalyvauja tarptautinio lygmens prevencinėse programose.</p> <p>Pedagogai dažniausiai taiko įprastus ugdymo metodus, pasigendama naujovių.</p> <p>Ne visada ugdymo turinys atitinka vaikų patirtį.</p>
<p>6. Sveikatą stiprinančios veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas.</p> <p>6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida įstaigoje.</p> <p>6.2. Sveikatos stiprinančios įstaigos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už darželio ribų.</p>	<p>Lopšelio- darželio sveikatinimo sklaida internetinėje svetainėje, stenduose, spaudoje.</p> <p>Bendravimas su kitomis sveikatą stiprinančiomis įstaigomis ir dalinimasi gerąja darbo patirtimi.</p> <p>Darželio sveikatinimo sklaida SMLPC internetinėje svetainėje.</p>	<p>Dar ne visi darbuotojai ir tėvai domisi sveikatą stiprinančios mokyklos veikla.</p> <p>Nepakankami ryšiai su sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle esančiomis įstaigomis.</p>

GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<p>Aprūpinti visas grupes oro valytuvais, drėkintuvais, priemonėmis plokščiapėdystės ir judesio korekcijos profilaktikai.</p> <p>Plėsti ekologišką daržą – sodą įstaigos teritorijoje.</p> <p>Įrengti darželio kieme priemonių vaikų fiziniam</p>	<p>Nepakankamas finansavimas sveikatinimo priemonėms ir metodinei medžiagai įsigyti.</p> <p>Didelis tėvų užimtumas, mažas domėjimasis vaikų sveikatinimo priemonėmis, organizuojamomis darželyje.</p> <p>Informacinių technologijų neigiama įtaka vaikų</p>

<p>aktyvumui. Atnaujinti grupės higienos reikalavimus atitinkančiais baldais. Papildyti ugdymo priemonės ekologiškais, saugiais, žaislais, inventoriumi, kuris tenkintų vaikų pažinimo, saviraiškos ir judėjimo poreikius. Ruošti ir skaityti pranešimus sveikatinimo tema konferencijose, seminaruose. Dalyvauti respublikiniuose ir tarptautiniuose projektuose. Sudaryti bendradarbiavimo sutartis su saugos, sveikatos priežiūros ir sveikatos stiprinimo programas įgyvendinančiomis institucijomis. Kviesti ir dalyvauti susitikimose, diskusijose ir dalintis gerąją darbo patirtimi su socialiniais partneriais, SSM. Nuolat kaupti metodinę medžiagą apie sveikatos stiprinimo veiklos patirtį ir įvairovę.</p>	<p>psichikai, emocinei ir fizinei sveikatai. Mažai laiko praleidžiama gryname ore, nepakankamas fizinis aktyvumas įtakoja kvėpavimo takų ligas bei laikysenos sutrikimus. Šeimose neskatinama sveika gyvensena.</p>
---	---

III. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

Problema: Ugdytinių fizinės sveikatos blogėjimas, nepakankamas fizinis aktyvumas, per mažas bendruomenės dėmesys vaikų sveikatos stiprinimo prevencijai.

Programos tikslas: Kurti integruotą ir vieningą sveikatos stiprinimo sistemą, bendromis bendruomenės pastangomis padedančią stiprinti vaikų sveikatą, gilinti šios srities žinias ir įgūdžius, formuoti teigiamą požiūrį į sveiką gyvenseną.

Prioritetas: Visų bendruomenės narių įtraukimas į sveikatinimo veiklos planavimą, įgyvendinimą, vertinimą.

Uždaviniai:

1. Sėkmingai ugdyti ugdytinių sveikos gyvensenos nuostatas ir gebėjimus;
2. Kurti šiuolaikišką, sveikatą stiprinančią ir ugdančią aplinką, skatinant fizinį aktyvumą, taikant tradicinius ir netradicinius ugdymo būdus bei priemones
3. Siekti pedagogų nuolatinio tobulėjimo sveikatos stiprinimo klausimais;
4. Gerinti auklėtojų, vaikų ir tėvų bendradarbiavimą;
5. Kaupti, sisteminti, analizuoti žinias ir patirtį bendruomenės sveikatos stiprinimo klausimais, skleisti jas įstaigoje ir už jos ribų.

IV. UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA
„MAŽAIS ŽINGSNELIAIS Į SVEIKATOS ŠALĮ“
2019-2023 m. m.

1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS

Tikslas – Užtikrinti sveikatą stiprinančioje įstaigoje veiklos planavimą ir įgyvendinimą
Uždavinys - Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų kokybę darželyje.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1.Sveikatos stiprinimo veiklos mokykloje organizavimo grupės sudarymas	1.1.Atnaujinta sveikatos stiprinimo veiklos organizacinė grupė (tėvų, pedagogų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto), paskirstytos veiklos sritys, numatyti posėdžių dažnumai.	2018 m. IV ketv. 2019-2023 m. II, IV ketv.	Administracija, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
	1.2. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiklos dalis integruota į sveikatos stiprinimo programą.	2019-2023 m. m. I ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
1.2.Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas	1.2 Sukurta ir įgyvendinama sveikatos stiprinimo vertinimo sistema.	2018 m. IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
	1.3.Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatai panaudojami sveikatos stiprinimo veiklai planuoti ir kokybei gerinti.	2019-2023 m.m. IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
Laukiamas rezultatas – sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė kasmet vykdys priežiūrą, vertinimą ir numatys gaires tobulinimui.			

2 veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

Tikslas–Plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę, pagrindine vertybe laikant gerus darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius
Uždavinys - Kurti ir puoselėti gerus darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1.Darželio bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas	2.1.Organizuoti bendrus vaikų, tėvų ir auklėtojų sveikatinimo renginius ir išvykas.	2019–2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
2.2.Galimybių dalyvauti sveikatą stiprinančioje veikloje visiems darželio	2.2.Rengti atvirų durų dienas tėvams	2019-2023 m.m. II-III ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė

bendruomenės nariams sudarymas			
2.3.Emocinė, fizinė, socialinė prievarta ir vandalizmas darželyje.	2.3.Numatyti emocinės, fizinės prevencines priemones, teikiant visuomenės sveikatos priežiūros specialisto konsultacijas.	2019-2023 m. I, IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
Laukiamas rezultatas – Geras mikroklimatas, glaudus ryšys su specialistais, tėvais, auklėtojais.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Tikslas – Kurti saugią sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką.

Uždavinys - Užtikrinti, kad įstaigoje vykstantys procesai stiprintų bendruomenės narių sveikatą.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1.Gerinti įstaigos vidaus ir aplinkos estetinį vaizdą.	3.1.Atnaujinti darželio vidaus patalpas. Apšvietimo gerinimas, baldų keitimas, ugdymo priemonių turinimas. Atnaujinti lauko sporto aikštynus. Įrengti futbolo aikštelę.	2019-2023 m. I-IV ketv.	Administracija
3.2.Darželio bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas	3.2.1.Organizuoti bendrus vaikų, tėvų ir auklėtojų fizinio aktyvumo renginius. 3.2.2. Pagal galimybes dalyvauti visuose rajono, miesto fizinį aktyvumą skatinančiuose renginiuose. Kasmetinis renginys „Sveikuolių sveikuoliai“.	2019-2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
3.3.Mitybos ir geriamo vandens prieinamumo užtikrinimas	3.3.1. Koreguoti valgiaraštį, įtraukiant vaisius ir daržovės pagal sezoniškumą, sudaryti sąlygas atsigerti kokybiško geriamo vandens. 3.3.2. Atsiradus poreikiui rengti pritaikytus valgiaraščius, suderinant jį su Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. 3.3.3. Tęsti dalyvavimą ES programoje „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“ ir ES programoje „Pienas vaikams.	2019-2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, Varėnos r. sav. visuomenės sveikatos biuro mitybos specialistė
Laukiamas rezultatas – Sukurta saugią, sveiką aplinką atitinkanti higienos reikalavimus, gerės vaikų mityba.			

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Tikslas – Sutelkti lopšelio-darželio „Nykštukas” žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui.

Uždavinys - Gausinti ir racionaliai panaudoti materialiuosius išteklius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1. Auklėtojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais organizavimas.	4.1. Pedagogų ir kitų specialistų dalyvavimas sveikatos ugdymo seminaruose, konferencijose.	2019-2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
4.2. Lopšelio-darželio bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	4.2. Renginiai, dalyvaujant visai darželio bendruomenei.	2019-2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
4.3. Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	4.3. Numatyti tikslines lėšas metodinei literatūrai ir priemonėms įsigyti.	2019-2023 m.m. IV ketv.	Direktorė
4.4. Darželio partnerių įtraukimas į sveikatos ugdymo procesą.	4.4. Dalyvauti savivaldybių finansuojamose projektuose. Organizuoti su kitomis organizacijomis bendrus sportinius ir sveikatingumo renginius.	2019-2023 m.m. I-IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
Laukiamas rezultatas – Partneriai aktyviai dalyvaus renginiuose, visuomenė bus geriau informuota apie vykstančius renginius, pagerės bendradarbiavimas tarp kitų įstaigų, tėvai gaus informaciją apie savo vaikus.			

5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Tikslas – Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę

Uždavinys - Plėtoti sveikatos ugdymo procesus, laiduojančius jų kokybę.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į dalykų ar ugdymo sričių teminius planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas.	5.1. Pedagogai sveikatos ugdymo temas įtraukia į grupių ugdomosios veiklos planus.	2019-2023 m. m. III ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
5.2. Sveikatos ugdymas apima visą bendrąjį lavinimą.	5.2. Organizuoti sveikatos renginius pagal vaikų amžiaus grupes.	2019-2023 m.m. priedas Nr. 1	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
5.3. Sveikatos ugdymas	5.3. Renginiai įvairiomis	2019-2023 m. I-IV	Sveikatos stiprinimo

apima įvairias sveikatos sritis: fizinis aktyvumas, sveika mityba, nelaimingų atsitikimų, traumų, patyčių prevencija.	temomis, skirti visai bendruomenei.	ketv.	veiklos darbo grupė
---	-------------------------------------	-------	---------------------

Laukiamas rezultatas – Sveikatos ugdytas bus glaudžiai siejamas su gyvenimo praktika, vaikai įtraukiami į praktinę veiklą, bei nagrinėjamos įvairios sveikatos temos: sveika mityba, fizinis aktyvumas, asmens higiena, psichinė sveikata, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija.

6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS LOPŠELIO-DARŽELIO VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Tikslas – Skleisti sveikatą stiprinančio darželio patirtį vietos bendruomenei.

Uždaviniai :

1. Palaikyti glaudžius ryšius su kitomis švietimo sveikatą stiprinančiomis įstaigomis.
2. Dalintis gerąja darbo patirtimi.
3. Įstaigos veiklos sklaida įstaigos interneto svetainėje www.darzelis.nykstukas@varena.lt , informaciniuose stenduose, informaciniuose lankstinukuose.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida darželyje	6.1.1. Sveikatingumo darbo grupės metiniuose veiklos planuose numatyti patirties sklaidos ir tęstinumo priemonės. 6.1.2. Įstaigos internetinėje svetainėje, grupių stenduose talpinti informaciją apie sveikatos stiprinimo veiklą. 6.1.3. Organizuoti bendruomenės darbų parodas skatinančias sveiką gyvenseną. 6.1.4. Kaupti sveikatos stiprinimo veiklų aprašus, naudotis sukaupta medžiaga.	2019-2023 m. m. IV ketv. 2019-2023 m. m. I- IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
6.2. Sveikatą stiprinančios įstaigos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už darželio ribų.	6.2.1. Plėtoti ryšius su kitomis sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo įstaigomis. 6.2.2. Rengti informacinę medžiagą apie sveikatinimo veiklos patirtį, dalintis gerąja darbo patirtimi su kitomis įstaigomis.	2019-2023 m.m. I- IV ketv.	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė

Laukiamas rezultatas – Senosios Varėnos vaikų lopšelio – darželio „Nykštukas“ bendradarbiaujanti, pakankamą sveikatinimo patirtį sukaupusi įstaiga. Pedagogai domėsis naujovėmis, bendradarbiaus, skleis gerąją darbo patirtį.

VI. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas bus atliekamas kasmet mokslo metų pabaigoje, remiantis sveikatos stiprinančių mokyklų vertinimo rodikliais. Vykdamas programos vertinimą bus naudojami šie metodai: stebėjimas, tyrimai, anketavimas, apklausa, interviu, pokalbiai, filmuota medžiaga, foto nuotraukos, aptarimas, analizė.

Vertinimą atliks sveikatingumo veiklos darbo grupė.

Vertinimo rezultatai bus pateikti lopšelio – darželio bendruomenei susirinkimuose, skelbiami interneto svetainėje.

VII. LAUKIAMI REZULTATAI

Įgyvendinus sveikatos stiprinimo programą :

1. Sudarytos palankios sąlygos sveikatos saugojimo kompetencijos įgūdžių įtvirtinimui.
2. Aktyvūs bendruomenės narių dalyvavimas sveikatos ugdymo ir stiprinimo veikloje.
3. Gerės bendruomenės sutelktumas, sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo(si) visapusiškumas ir tęstinumas.
4. Saugi ir sveika ugdymo aplinka.
5. Plėsis projektinė sveikatos stiprinimo veikla.
6. Sveikatos stiprinimo veiklos sklaida ir tęstinumo užtikrinimas.

VIII. LĖŠŲ ŠALTINIAI (IŠTEKLIAD)

1. Žmogiškieji ištekliai: įstaigos administracija, pedagogai, pagalbos vaikui specialistai, tėvai, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje, socialiniai partneriai.
2. Finansiniai ištekliai: savivaldybės ugdymo, mokinių krepšelio, tėvų mokesčio, 2 proc. pajamų mokesčio lėšos, specialiųjų programų, visuomenės sveikatos programų rėmimo, kitos paramos lėšos.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Programos įgyvendinimą koordinuos darbo grupės vadovė.
2. Kontrolę vykdys direktorius.
3. Atskaitomybę vykdys įstaigos tarybai, kitoms pavaldžioms institucijoms.

4. Vieši pranešimai apie sveikatos ugdymo veiklą skelbiami informaciniuose stenduose ir svetainės adresu www.nykstukas.zaibas.lt.
5. Informaciją apie sveikatos stiprinimo programos vykdymą teiks Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrai.
6. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius, programa gali būti koreguojama.